

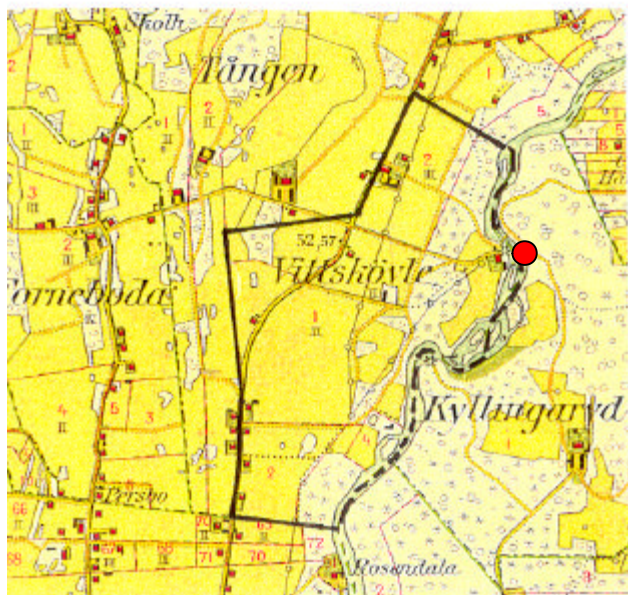
WITTSKÖVLE

Namnet **Wittskövle** betyder ungefär omhändertagen skog, troligen efter Withskyfli eller Withskyfla där with betyder skog och skyfla konfiskera, omhänderta.

I Wittskövle finns en ganska tät bebyggelse, så var också fallet längre tillbaka i tiden.

Wittskövle by
omkr. 1915

Tavlans plats ●

Vid en torpinventering som utförts av Mörrums Hembygdsförening, upptecknades två gårdar, tretton torp, sju bostadshus, ett båtsmanstorp, kvarn med sågverk och ruin efter en äldre stärkelsefabrik.

Båtsmannen i Wittskövle bar namnet Mästare vilket är en förkortning av det äldre namnet från 1700-talet, Ryttmästare.

Under 1700- och 1800-talet bodde i Wittskövle många sjömän. Bland dessa kan nämnas skeppare Johan Erik Ternström, kofferdikaptenen Erik Morin och skeppare Ola Molander. Alla dessa skepparehus är borta.

Bland torpställena kan nämnas Jockummatorpet, Herman Grunds torp, Gummatorpet, Labettatorpet, samt Johan Viktorssons torp vilket fortfarande finns kvar.

Wittskövle gård byggdes på 1880-talet, tillhörande såg under 1890-talet. Kvarnen som också hörde till, var av äldre datum. Gårdens vattenfall med kvarn och såg såldes omkring 1900 till ingenjör Wallander i Ronneby. Senare ombildades Wallanders till Mörrums Ströms Kraft AB, vilket senare uppgick i Hemsjö Kraft AB och detta i sin tur förvärvades av Sydsvenska Kraft AB.

På 1930-talet köpte Sydkraft köpte upp hela området med byggnader och vattentäkt för att säkra framtida vattenbehov. Gården arrenderades ut och drevs i sambruk med Kylingaryds gård, även denna gård var uppköpt av Sydkraft.

På 1950-talet ville man bygga en kraftstation i Wittskövle och Rosendala. Planerna för detta fick dock skrinläggas för all framtid.

Gården brändes ner av brandkåren **1974**. Sydkraft byggde samma år en fritidsgård som används av personalen. Huset är byggt på den plats där mangårdsbyggnaden var uppförd.

Mörrumsån utnyttjas också till laxfiske för personalen.

Kvarnen och sågen i Wittskövle har gamla anor. I äldre jordeböcker omtalas en *odalkvarn* som årligen räntade 10 och 2/3-dels kappor råg.

Kvarnar som nyttjades för andra än ägaren, skatteberäknades. Denna kvarn skattelades 1746.

Den siste som arrenderade kvarnen och sågen var Henning Svensson, känd som Henning i Wittskövle.

I början av 1940-talet flyttade Svensson sågen till ett nytt och större sågverk som han lät uppföra i närheten. Samtidigt lades verksamheten med lantbruk och kvarn ner.

Wittskövle gamla stärkelsefabrik var privatägd och hörde till gården. Fabriken var i bruk till i början av 40-talet när kvarn- och sågverksamheten lades ner.

En ny, *Wittskövle nya stärkelsefabrik*, uppfördes **1918** och var i drift till **1957**. Den senare låg på samma plats som den nuvarande stärkelsefabriken ligger. Även den sistnämnda är nedlagd sedan 1985, men byggnaderna finns kvar.

Ruinen av stärkelsefabriken ligger på västra sidan av ån till höger om bron och resterna efter kvarnen-sågverket till vänster.

Wittskövle 1918. Fr v gamla mangårdsbyggnaden, nu ombyggd till fritidsgård, kvarnhuset, sågen, stärkelsefabriken. Längst t h bron.

Hemmanet, *Vedskövle nr 1*, med 1/2 mantal, blev skattelagt för **laxfiske** vid jorderevningen år 1671. Åbon hette då Madts Holgersson.

Laxfisket låg norr om bron på västra sidan. Några spår av fisket syns inte idag.

Wittskövle bro renoverades 1996. Den är återställd i samma utförande som den gamla bron.

Bron är en spännverksbro av trä i två spann och har landfästen och pelare av sten i kallmur.

Wittskövle laxodling låg på Mörrumsåns västra sida ca 500 m nedströms (söder) om bron.

Informationstavla om laxodlingen finns på vandringsleden öster om ån mitt emot laxodlingen.